

Besluit

Ons kenmerk: ACM/DE/2015/201608

Zaaknummer: 14.0290.30

ONTWERPBESLUIT

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet.

Pagina
1/32

Muzenstraat 41 | 2511 WB Den Haag
Postbus 16326 | 2500 BH Den Haag

T 070 722 20 00 | F 070 722 23 55
info@acm.nl | www.acm.nl | www.consuwijzer.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding en leeswijzer	3
2	Procedure van totstandkoming van dit besluit	4
3	Wettelijk kader	5
4	Relevante feiten en omstandigheden	8
4.1	Beschrijving van de gesloten distributiesystemen	8
4.2	Eisen aan aanvrager.....	10
4.3	Ontheffingsgronden	12
5	Beoordeling van de ontheffingaanvragen	14
5.1	Definitie van gesloten distributiesysteem	14
5.2	Eisen aan aanvrager.....	15
5.3	Ontheffingsgronden	16
6	Dictum	18
	Bijlage 1 – Overzichtsk kaart van het Chemelot terrein	21
	Bijlage 2 – Kadastrale kaarten van de deelgebieden Chemelot	22
	Bijlage 3 – Toelichting op ontheffingvoorschriften	28

1 Inleiding en leeswijzer

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) uitvoering aan artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet. Op grond hiervan kan de eigenaar van een gesloten distributiesysteem (hierna: GDS) een aanvraag bij ACM indienen tot verlening van een ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder (hierna: de ontheffing).
2. ACM geeft met dit besluit haar oordeel op de aanvraag van Geleen Utility Leidingen B.V. (hierna: aanvrager) van 21 februari 2014 voor een ontheffing op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet. De aanvraag heeft betrekking op de volgende gastransportnetten gelegen op het Chemelot terrein te Sittard-Geleen:
 - het gastransportnet dat is verbonden met het gasontvangstation Z227;
 - het gastransportnet dat is verbonden met het gasontvangstation Z257;
 - het gastransportnet dat is verbonden met het gasontvangstation Z269; en
 - het gastransportnet dat is verbonden met het gasontvangstation Z270.
3. De indeling van dit besluit is als volgt. Hoofdstuk 2 van dit besluit bevat de gevolgde procedure. Hoofdstuk 3 bevat het wettelijk kader. Het feitencomplex en andere relevante omstandigheden, zoals die bij ACM bekend zijn, zijn samengevat in hoofdstuk 4. ACM beschrijft haar beoordeling van de aanvraag in hoofdstuk 5. ACM eindigt haar besluit met het dictum (hoofdstuk 6).
4. ACM heeft drie bijlagen toegevoegd aan het besluit. Deze bijlagen zijn onderdeel van onderhavig besluit. Bijlage 1 bevat een overzichtskaart van de verschillende deelgebieden van het Chemelot terrein waarop de gastransportnetten zijn gelegen. Bijlage 2 bevat de kadastrale kaarten van de deelgebieden waarop de GDS-en zijn gelegen. In bijlage 3 licht ACM de voorschriften die zijn verbonden aan de ontheffing nader toe.

2 Procedure van totstandkoming van dit besluit

5. In dit hoofdstuk beschrijft ACM de procedure die zij heeft gevolgd bij de totstandkoming van dit besluit. ACM heeft de procedure bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) van toepassing verklaard op de voorbereiding van dit besluit.
6. Bij brief van 21 februari 2014¹ heeft aanvrager bij ACM een aanvraag ingediend tot verlening van een ontheffing in de zin van artikel 2a, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet. De beslistermijn voor de behandeling van de aanvraag bedraagt zes maanden ingevolge artikel 2a, tweede lid, van de Gaswet. ACM heeft deze termijn op grond van artikel 2a, tweede lid, van de Gaswet verlengd met zes maanden. ACM heeft aanvrager bij brief² van 16 april 2015 hierover geïnformeerd. De totale beslistermijn bedraagt na verlenging twaalf maanden.
7. Bij brief van 24 maart 2014³ is aanvrager verzocht om de ingediende aanvraag te splitsen in vier aanvragen, omdat ACM had geconstateerd dat de aanvraag zag op vier niet onderling verbonden gastransportnetten. Op 24 april 2014 heeft aanvrager per gastransportnet een aanvraag ingediend.⁴
8. Op 9 mei 2014 heeft op het Chemelot terrein een overleg plaatsgevonden tussen aanvrager en ACM over zijn aanvragen. Tijdens dit overleg is aanvrager verzocht om de aanvraag aan te vullen. Per email van 13 mei 2014 heeft ACM de gemaakte afspraken bevestigd.⁵ Bij brief van 20 juni 2014⁶ heeft aanvrager de aanvullende informatie aangeleverd.
9. Bij brief van 28 juli 2014⁷ is aanvrager verzocht om de aanvraag wederom aan te vullen. In zijn brief van 14 oktober 2014, ontvangen op 16 oktober 2014,⁸ heeft aanvrager aanvullende informatie aangeleverd.
10. Als onderdeel van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure heeft ACM op 20 april 2015 het ontwerpbesluit en de daarop betrekking hebbende stukken ter inzage gelegd. ACM heeft hiervan in de Staatscourant van 20 april 2015 kennis gegeven. Bovendien heeft ACM het ontwerpbesluit aan aanvrager toegezonden⁹ en op haar internetpagina gepubliceerd.

¹ Geen kenmerk aanvrager, kenmerk ACM: ACM/DE/2014/100813.

² Met kenmerk ACM/DE/2015/201609.

³ Met kenmerk ACM/DE/2014/201385.

⁴ Geen kenmerk aanvrager, kenmerk ACM: ACM/DE/2014/101344.

⁵ Met kenmerk ACM/DE/2014/402399.

⁶ Met kenmerk ACM/DE/2014/101867.

⁷ Met kenmerk ACM/DE/2014/204416.

⁸ Met kenmerk aanvrager 2014USG-000366, kenmerk ACM: ACM/DE/2014/102991.

⁹ Brief van 16 april 2015 met kenmerk ACM/DE/ DE/2015/201609.

3 Wettelijk kader

11. In dit hoofdstuk beschrijft ACM de bepalingen die gezamenlijk het wettelijk kader vormen voor dit besluit.
12. Artikel 1, eerste lid, onderdelen b, c, d, k, m, n, o, am, an en as, van de Gaswet luiden:
 - “b. gas:*
 - 1°. aardgas dat bij een temperatuur van 15° Celsius en bij een druk van 1,01325 bar in gasvormige toestand verkeert en in hoofdzaak bestaat uit methaan of een andere stof die vanwege haar eigenschappen aan methaan gelijkwaardig is en*
 - 2°. stof die:*
 - is opgewekt in een productie-installatie die uitsluitend gebruik maakt van hernieuwbare energiebronnen of*
 - is opgewekt in een hybride productie-installatie die gebruik maakt van zowel hernieuwbare als fossiele energiebronnen en*
 - bij een temperatuur van 15° Celsius en bij een druk van 1,01325 bar in gasvormige toestand verkeert en in hoofdzaak bestaat uit methaan of een andere stof die vanwege haar eigenschappen aan methaan gelijkwaardig is voor zover het mogelijk en veilig is deze stof overeenkomstig hoofdstuk 2 te transporteren.*
 - c. gasproductienet: een of meer pijpleidingen die onderdeel uitmaken van een olie- of gaswinningsproject of die worden gebruikt voor het transport van gas rechtstreeks van een gaswinningsproject naar een verwerkingsinstallatie, een opslagplaats of een aanlandingsplaats*
 - d. gastransportnet: niet tot een gasproductienet behorende, met elkaar verbonden leidingen of hulpmiddelen bestemd of gebruikt voor het transport van gas, met inbegrip van hulpmiddelen en installaties waarmee ondersteunende diensten voor dat transport worden verricht behoudens voor zover deze leidingen en hulpmiddelen onderdeel uitmaken van een directe lijn of gelegen zijn binnen de installatie van de afnemer.*
 - k. verwant bedrijf: verbonden onderneming in de zin van artikel 41 van de zevende richtlijn nr. 83/349/EEG van de Raad van 13 juni 1983 op de grondslag van artikel 54, derde lid, sub g, van het Verdrag betreffende de geconsolideerde jaarrekening of een geassocieerde onderneming in de zin van artikel 33, eerste lid, daarvan of een onderneming die aan dezelfde aandeelhouders toebehoort;*
 - m. aansluiting: één of meer verbindingen tussen een gastransportnet en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken, waaronder begrepen één of meer verbindingen tussen een gastransportnet dat wordt beheerd door een netbeheerder en een gastransportnet dat beheerd wordt door een ander dan die netbeheerder;*
 - n. landelijk gastransportnet: een gastransportnet dat uitsluitend of in hoofdzaak bestemd is of*

wordt gebruikt voor het op landelijk niveau transporteren van gas;

- o. afnemer: een persoon met een aansluiting op een gastransportnet;*
- am. gesloten distributiesysteem: een net, niet zijnde het landelijk gastransportnet:*
- 1. dat ligt binnen een geografisch afgebakende industriële locatie, commerciële locatie of locatie met gedeelde diensten,*
 - 2. waarop minder dan 500 afnemers zijn aangesloten en*
 - 3. dat alleen niet-huishoudelijke afnemers van gas voorziet, tenzij er sprake is van incidenteel gebruik door een klein aantal huishoudelijke afnemer die werkzaam is of vergelijkbare betrekkingen heeft met de eigenaar van het gesloten distributiesysteem.*
- an. directe lijn: een of meer leidingen voor het transport van gas, behoudens voor zover die gelegen is binnen een installatie, die:*
- 1°. niet is verbonden met een gastransportnet of een andere leiding voor het transport van gas en die een geïsoleerde productie-installatie van een producent rechtstreeks verbindt met een geïsoleerde gebruiker van gas, niet zijnde de producent, of*
 - 2°. ten hoogste via de installatie van één aangeslotene op de leiding is verbonden met een gastransportnet of een andere leiding voor het transport van gas en die een productie-installatie van een producent met tussenkomst van een leverancier rechtstreeks verbindt met één of meer gebruikers van gas, niet zijnde de producent of in hoofdzaak huishoudelijke gebruikers, teneinde te voorzien in de gasbehoefte van deze gebruikers;*
- as. gas uit hernieuwbare energiebronnen: een stof die is opgewekt in een productie-installatie die uitsluitend gebruik maakt van hernieuwbare energiebronnen of is opgewekt met hernieuwbare energiebronnen in een hybride productie-installatie die ook gebruik maakt van fossiele energiebronnen;”.*

13. Artikel 2a van de Gaswet luidt:

- “1. De Autoriteit Consument en Markt kan op diens aanvraag ontheffing verlenen aan een eigenaar van een gesloten distributiesysteem van het gebod van artikel 2, achtste lid, indien:*
- a. de bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van een gesloten distributiesysteem om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is of*
 - b. het gesloten distributiesysteem primair gas transporteert voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante bedrijven en*
 - c. de aanvrager geen netbeheerder is en niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden is.*
- 2. De Autoriteit Consument en Markt neemt het besluit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk zes maanden na ontvangst van de aanvraag. Deze termijn kan eenmaal met ten hoogste zes maanden worden verlengd. De Autoriteit Consument en Markt kan aan een ontheffing voorschriften en beperkingen verbinden.*
- 3. De Autoriteit Consument en Markt kan een ontheffing intrekken indien degene aan wie de ontheffing is verleend:*
- a. niet langer voldoet aan de voorwaarden, bedoeld in het eerste lid;*

4 Relevante feiten en omstandigheden

14. In dit hoofdstuk geeft ACM een samenvatting van de bij haar bekende feiten en omstandigheden met betrekking tot de ontheffingaanvragen. Deze feiten en omstandigheden zijn ontleend aan de ontheffingaanvragen en aanvullende informatie die van aanvrager is ontvangen. Op basis van deze informatie stelt ACM de hiernavolgende feiten en omstandigheden met betrekking tot het GDS (paragraaf 4.1), de eigenaar van het GDS (paragraaf 4.2) en de ontheffingsgronden (paragraaf 4.3) vast.

4.1 Beschrijving van de gesloten distributiesystemen

15. Aanvrager legt uit dat er vier gastransportnetten zijn gelegen op het Chemelot terrein te Sittard-Geleen. De geografische afbakening per gastransportnet is volgens aanvrager als volgt:
- het gastransportnet dat is verbonden met het gasontvangstation Z227: deelgebieden Swentibold Noord en Swentibold Zuid;
 - het gastransportnet dat is verbonden met het gasontvangstation Z257: deelgebieden Elzerheide, Kerensheide en Blekerveld;
 - het gastransportnet dat is verbonden met het gasontvangstation Z269: deelgebied Elzerheide; en
 - het gastransportnet dat is verbonden met het gasontvangstation Z270: deelgebieden Maurits I en II.
16. Aanvrager motiveert het bestaan van de gastransportnetten door middel van single line diagrammen, geografische schema's en kadastrale kaarten. Het betreft een industriële locatie, aldus aanvrager.
17. Het gastransportnet verbonden met gasontvangstation Z227 transporteert hoog calorisch gas op een drukniveau van 16 bar, 3 bar en 0,2 bar. Het gastransportnet verbonden met gasontvangstation Z257 transporteert ook hoog calorisch gas maar dan op een drukniveau van 8 bar. De gastransportnetten verbonden met gasontvangstation Z269 respectievelijk Z270 transporteren laag calorisch gas en opereren op een drukniveau van 0,5 bar respectievelijk 4 bar. Alle vier de gastransportnetten zijn volgens aanvrager geen onderdeel van het landelijk gastransportnet. De gastransportnetten zijn allen aangesloten op het landelijk gastransportnet van Gasunie Transport Services B.V. (hierna: GTS).
18. Op de vier gastransportnetten is een groot aantal afnemers aangesloten, waarbij sommige afnemers zijn gevestigd in meerdere gebouwen. Een overzicht van de afnemers staat in onderstaande vier tabellen.

Tabel 1 Overzicht van de afnemers op het gastransportnet Z227

Nr.	Naam afnemer	Gebouwen op het Chemelot terrein
1.	DSM Acrylonitrile B.V.	ACN 1, ACN 2, Flare ACN,
2.	DSM Fibre Intermediates B.V.	ANON, CAP, Flare, HPO, Hydranon
3.	Chemelot Campus B.V.	Campus
4.	EdeA v.o.f.	CSN-noord, F3400, WKC-N
5.	DSM DAB B.V.	Flare DAB
6.	Sitech Site Services B.V.	G111-006, G124-022
7.	DSM Nederland B.V.	G111-014, G111-017, G124-037
8.	Lanxess Elastomers B.V.	G122-160
9.	OCI Nitrogen B.V.	KGF, Melaf 2, Melaf 4, NEX, NF2

Tabel 2 Overzicht van de afnemers op het gastransportnet Z257

Nr.	Naam afnemer	Gebouwen op het Chemelot terrein
10.	SABIC Petrochemicals B.V.	BUFA, BUFA-BD, BUFA-CSN, Flare Logistiek, LDPEF3, Ole 3 Ole 3 Flare, Olefins 3, Olefins 4
11.	EdeA v.o.f.	CSN Zuid, WKC-Z
12.	Lanxess Elastomers B.V.	EPT 1, EPT 2, EPT 3, G025-004,
13.	Sitech Site Services B.V.	G026-001
14.	Borealis Pastomers B.V.	LD2
15.	Polyscope Polymers B.V.	SMA
16.	DSM Engineering Plastics B.V.	Stanyl 1, Stanyl 2

Tabel 3 Overzicht van de afnemers op het gastransportnet Z269

Nr.	Naam afnemer	Gebouwen op het Chemelot terrein
17.	Sitech Site Services B.V.	G001-016, G001-018
18.	Intertek Polychemlab B.V.	G001-042, G001-043
19.	SABIC Petrochemicals B.V.	G002-002, G002-003, G002-012, G002-017, G002-019, G006-020, G023-018
20.	DSM Nederland B.V.	G023-016

Tabel 4 Overzicht van de afnemers op het gastransportnet Z270

Nr.	Naam afnemer	Gebouwen op het Chemelot terrein
21.	SABIC Petrochemicals B.V.	Flare, G037-03, G038-01, G038-02, G038-03, G043-04, G065-08, TP3
22.	Cymaco Nederland B.V.	G061-12
23.	Sitech Site Services B.V.	G071-01, G076-11

24.	Paes Vastgoed B.V.	G073-10
25.	Van Ganzewinkel Chemicals B.V.	G075-05
26.	DB Schenker Rail Nederland B.V.	G153-01

19. De afnemers op de gastransportnetten zijn grofweg in te delen in twee categorieën: producenten en bedrijven die ondersteunende diensten uitvoeren. De producenten vervaardigen chemische halffabricaten en eindproducten. De voornaamste grondstoffen voor deze producten zijn aardgas en nafta. De diverse producten die worden vervaardigd, worden als gas, vloeibaar of vaste stof weer toegepast door andere bedrijven als grond- of hulpstof bij hun productieprocessen.¹⁰ Tot deze categorie bedrijven behoren bijvoorbeeld de bedrijven die onderdeel uitmaken van het DSM-concern, Lanxess Elastomers B.V., OCI Nitrogen B.V. en SABIC Petrochemicals B.V. Daarnaast zijn op de gastransportnetten enkele bedrijven aangesloten die ten behoeve van de producenten algemene en ondersteunende diensten uitoefenen. Tot deze categorie behoren bijvoorbeeld Chemelot Campus B.V., EdeA v.o.f. en Sitech Site Services B.V.
20. Op de gastransportnetten zijn geen huishoudelijke afnemers aangesloten.

10/32

4.2 Eisen aan aanvrager

21. Aanvrager betoogt dat hij eigenaar is van de vier gastransportnetten. De gastransportnetten staan niet als zelfstandig onroerende goederen ingeschreven in het Kadaster. Aanvrager beroept zich daarom op het bepaalde in artikel 5:20, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW) door te motiveren dat hij is aan te merken als de 'bevoegd aanlegger' van elk gastransportnet. Aanvrager stelt van elk gastransportnet de bevoegde aanlegger te zijn, omdat aanvrager sinds 2001 op verzoek van de grondeigenaren optreedt als eigenaar van de gastransportnetten. Door onafgebroken voor derden kenbaar optreden als 'bezitter' heeft aanvrager na verjaring van tien jaar de eigendom van de gastransportnetten verworven, aldus aanvrager. Daarnaast heeft aanvrager ter onderbouwing van de stelling dat aanvrager bevoegd aanlegger is het volgende overgelegd: (1) een beschrijving van de geschiedenis van het industrieterrein en het bijbehorende gastransportnet, (2) een verklaring van de grondeigenaren,¹¹ en (3) de Infrastructure utilisation agreement tussen aanvrager en Utility Support Group B.V.¹²

¹⁰ Zie document "Beschrijving processen van afnemers op Chemelot en de mate van integratie", bijlage 3 van de aanvragen van 24 april 2014.

¹¹ Datum 5 augustus 2013, zie bijlage 19 van de aanvragen van 24 april 2014.

¹² Datum 5 februari 2002, zie bijlage 2 van de aanvragen van 24 april 2014.

Ad 1. Beschrijving geschiedenis¹³

22. De Staatsmijnen is in 1902 opgericht als staatsbedrijf voor de exploitatie van ondergrondse steenkoolreserves in Limburg. In de jaren 30 en 40 ontwikkelde het bedrijf zich van mijnbedrijf naar chemisch bedrijf; bij de productie van cokes kwam cokesovengas vrij dat een bron werd van diverse chemische producten zoals kunstmest. In de jaren 60 vond geleidelijk de overgang plaats van kolen naar aardgas uit Groningen. In 1973 werd de laatste mijn gesloten, en werd besloten de afkorting DSM voortaan als naam te dragen. DSM bleef tot de jaren 90 haar bedrijfsactiviteiten uitbreiden, met veel aandacht voor onderzoek naar en ontwikkeling van nieuwe chemische producten. Het Chemelot terrein was toen inmiddels ontwikkeld tot een geïntegreerd chemisch complex, waarbij de benodigde utilities (stroom, stoom, gassen) gezamenlijk werden geproduceerd, terwijl reststromen tussen fabrieken werden uitgewisseld.
23. In de jaren 90 besloot DSM over te gaan tot het afstoten van niet-kerntaken. Zo werd de bijvoorbeeld de productie van de utilities overgedragen aan EdeA v.o.f. (hierna: EdeA), een dochtermaatschappij het de toenmalige regionale elektriciteitsbedrijf, en werden de bedrijfsbrandweer, beveiliging, algemene infrastructuur en afvalwaterzuivering voortgezet door Sitech Site Services B.V. (hierna: Sitech). In 2001 werd ook Utility Support Group B.V. (hierna: USG) opgericht, een samenwerkingsverband tussen alle bedrijven op het terrein. USG werd verantwoordelijk voor de productie, distributie en handel van onder andere aardgas aan de bedrijven op het Chemelot terrein. De gastransportnetten werd in USG ondergebracht en later verplaatst naar de 100% dochtermaatschappij van USG, zijnde aanvrager.
24. Aan het begin van de twintigste eeuw lanceerde DSM een nieuwe strategie, waarbij de focus kwam te liggen op voedings- en gezondheidsproducten en hoogwaardige materialen. Dit leidde tot de verkoop van meerdere bedrijfsonderdelen. Zo werd in 2002 de petrochemie verkocht aan SABIC Petrochemicals B.V. (hierna: SABIC). In 2010 werden de ammoniak,- kunstmest- en melamine-activiteiten van DSM overgenomen door OCI Nitrogen B.V. (hierna: OCI), en in 2011 werden de synthetische rubberactiviteiten verkocht aan Lanxess Elastomers B.V. (hierna: Lanxess). Recentelijk vestigde zich ook enkele nieuwe (chemische) bedrijven op het Chemelot terrein.

Ad 2. Verklaring grondeigenaren

25. De verklaring is afgegeven op 5 augustus 2013. De ondergetekenden DSM Sitegrond B.V. en DSM Industriegrond B.V. stellen hierin dat zij de eigenaren zijn van de grond van het Chemelot terrein en dat aanvrager de eigenaar is van de gasleidingen in deze grond.

Ad. 3 Infrastructure utilisation agreement

26. De overeenkomst is gesloten op 5 februari 2002. In de considerans behorende bij deze overeenkomst is opgenomen dat aanvrager de eigenaar is van die delen van de infrastructuur die zijn opgenomen in de bijlage van de overeenkomst. In de bijlagen staat een opsomming

¹³ Zie het document *Geschiedenis van Chemelot.pdf*, gepubliceerd op www.chemelot.nl.

van de verschillende technische onderdelen van de aardgasnetten op het Chemelot terrein opgenomen. Ten tweede is het volgende opgetekend in de overeenkomst: "*GUL leases area at the Geleen Site, which entitles it to establish real ownership rights with regard to its Infrastructure.*" Met de overeenkomst heeft aanvrager het gastransportnet in beheer gegeven van USG.

27. Aanvrager heeft verklaard geen netbeheerder in de zin van de Gaswet te zijn. Aanvrager heeft eveneens verklaard dat hij geen deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 24b van boek 2 van het BW waarvan ook een netbeheerder in de zin van de Gaswet onderdeel uitmaakt. Hij heeft dit aangetoond door middel van het overleggen van een kopie van de oprichtingsakte van aanvrager.¹⁴

4.3 Ontheffingsgronden

28. Aanvrager verzoekt om vier ontheffingen op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet. Het productieproces van de gebruikers op elk gastransportnet is volgens aanvrager om specifieke veiligheidsredenen geïntegreerd. Aanvrager motiveert dit ten eerste door middel van het opleveren van een werkdocument¹⁵ van USG waarin gedetailleerd uitgeschreven is welke stoffen (van grondstof tot eindfabricaat) de verschillende afnemers gebruiken in hun productieprocessen. Hierbij is tevens aangegeven of de betreffende grondstof van een andere afnemer op het terrein afkomstig is of niet. Daarnaast heeft aanvrager tijdens het overleg van 9 mei 2014 een schematisch overzicht¹⁶ van de brandstof- en restgasstromen tussen de verschillende gebouwen op het terrein aangeleverd en toegelicht. De integratie van productieprocessen vanuit specifieke technische en veiligheidsredenen komt in grote lijnen op het volgende neer, aldus aanvrager.
29. Ten eerste vindt uitwisseling van ammoniak tussen afnemers plaats. OCI Nitrogen produceert deze stof op basis van aardgas. Dit ammoniak wordt vervolgens gebruikt als basis voor de productie van acrylonitril en caprolactam door DSM Fibre intermediates B.V. en diaminobutaan door DSM Engineering Plastics B.V.
30. Ten tweede worden restgassen die ontstaan bij de productieprocessen van verscheidene fabrieken van Lanxess, SABIC en de DSM onderdelen samengevoegd, vermengd met aardgas om het gas de juiste stookwaarde te geven, en via een stookgasnet vervoerd naar de stoomketels van EdeA. De geproduceerde stoom wordt vervolgens via een uitgebreid stoomnet weer getransporteerd naar bepaalde afnemers, om daar te worden gebruikt in hun productieprocessen. De restgassen van voornoemde afnemers worden derhalve, na

¹⁴ Datum 11 september 2001. Zie bijlage 4 van de aanvragen van 24 april 2014.

¹⁵ Zie document "Beschrijving processen van afnemers op Chemelot en de mate van integratie", bijlage 3 van de aanvragen van 24 april 2014.

¹⁶ Zie document met kenmerk ACM 2015201222.

omzetting in stoom, weer (her)gebruikt door (andere) afnemers die zijn aangesloten op het stoomnet (bijvoorbeeld door Lanxess).

31. Ten derde wordt de restwarmte van de stoomketels samengevoegd met warmte afkomstig vanuit de naftakrakers van SABIC en met warmte die als bijproduct ontstaat in de exotherme productieprocessen van bijvoorbeeld OCI. Deze warmte wordt vervolgens via een warmtenet verspreid onder afnemers en ingezet voor verwarmingsdoeleinden van de gebouwen op het terrein.
32. Ook van belang volgens aanvrager is de rol van USG. USG koopt de volgende utilities in voor de afnemers van het terrein en levert deze aan hen: elektriciteit, gas, stoom, restgassen, perslucht, meetlucht, ademlucht, stikstof, koelwater, kanaalwater, drinkwater, demiwater en LD voedingwater. Het juridisch eigendom van USG ligt bij DSM Nederland B.V., voor het economisch eigendom ligt dit anders. Het economisch aandeelhouderschap is (direct of indirect) in handen van de vier grootste producenten op het terrein, zijnde SABIC, DSM, OCI en Lanxess.¹⁷ Het rendement van USG wordt verdeeld over deze vier eigenaren, en alle eigenaren dragen naar rato bij aan de investeringen die USG moet plegen.
33. De activiteiten die op het Chemelot terrein plaatsvinden en de gastransportleidingen vallen onder de werking van het Besluit risico's zware ongevallen (hierna: BRZO). Dit betekent dat er ten aanzien van de activiteiten op dit terrein, inclusief het beheer van de gasleidingen verhoogde veiligheidseisen gelden. Aanvrager is op grond van het BRZO verantwoordelijk voor de veiligheid van de activiteiten en de installaties, waaronder de gasleidingen, op het industrieterrein en moet deze daarom ook zelf kunnen beheren en onderhouden. Daarbij merkt aanvrager op dat de gastransportnetten voor het overgrote deel bovengronds zijn aangebracht en fysiek gelegen zijn in leidingtracés. Teneinde de gastransportnetten op een verantwoorde wijze te kunnen beheren is volgens aanvrager gedegen kennis van de chemische processen die plaatsvinden op het terrein van cruciaal belang.
34. Aanvrager geeft aan de kwaliteit en veiligheid op de gastransportnetten op de volgende wijze te borgen. Het beheer en onderhoud van het gastransportnet wordt centraal aangestuurd door USG en uitgevoerd door de EdeA. Onderhoud en de wettelijke keuringen vinden plaats op basis van het IBC (Installatie Beheers Concept). Het IBC genereert aan de hand van ingevoerde onderhoudsmodellen de benodigde opdrachten voor het daadwerkelijk uitvoeren van onderhoud en inspecties. Gebaseerd op de resultaten van de periodieke keuringen en inspecties worden investeringsvoorstellen gedaan. Aanvrager heeft ter onderbouwing enkele uitdraaien uit het IBC systeem aangeleverd.

¹⁷ Zie verslag van overleg d.d. 9 mei 2014, kenmerk 2014402378.

5 Beoordeling van de ontheffingaanvragen

35. In dit hoofdstuk licht ACM toe hoe zij de ontheffingaanvragen heeft beoordeeld. De beoordeling valt uiteen in drie delen. Ten eerste beoordeelt ACM per gastransportnet of er sprake is van GDS in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet (paragraaf 5.1). Als de gastransportnetten te kwalificeren zijn als GDS-en, dan beoordeelt ACM ten tweede of aanvrager voldoet aan de eisen die aan hem zijn gesteld in artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet (paragraaf 5.2). Indien ook aan deze eis is voldaan, beoordeelt ACM vervolgens op welke grond elk van de ontheffingen kan worden verleend (paragraaf 5.3).

5.1 Definitie van gesloten distributiesysteem

36. Bij de beoordeling of er sprake is van een GDS gelden de volgende criteria:
- Er is sprake van een gastransportnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet;
 - Het gastransportnet is geen onderdeel van het landelijk gastransportnet conform artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet;
 - Het gastransportnet ligt binnen een geografisch afgebakende locatie conform artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet;
 - Er worden niet meer dan 500 niet-huishoudelijke afnemers aangesloten, conform artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet.

ACM heeft deze criteria beoordeeld op basis van de bij haar bekende feiten en omstandigheden. ACM vat haar beoordeling samen aan het eind van deze paragraaf.

37. Een ontheffing voor een GDS kan alleen worden verleend als er sprake is van een gastransportnet als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet. Op grond van de in hoofdstuk 4 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden, concludeert ACM dat elk van de vier stelsels van leidingen is aangesloten op het gastransportnet van GTS en gas in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet transporteert. ACM stelt verder vast dat op elk stelsel van leidingen verschillende afnemers (soms gevestigd in meerdere gebouwen) zijn aangesloten. ACM concludeert dat er sprake is van vier gastransportnetten in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet.
38. Op grond van artikel 1, eerste lid, onderdeel a, aanhef, van de Gaswet kan geen ontheffing worden verleend betreffende een gastransportnet dat tot het landelijk gastransportnet, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel n, van de Gaswet, behoort. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 4 van dit besluit maakt ACM op dat alle vier de gastransportnetten niet worden gebruikt voor het landelijk transport van gas. ACM concludeert dat het gastransportnet geen onderdeel is van het landelijk gastransportnet.
39. Op grond van artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet dient het gastransportnet binnen een geografisch afgebakende industriële locatie, commerciële locatie of een locatie

met gedeelde diensten te liggen. Binnen die locatie geldt een aansluitplicht voor de ontheffinghouder. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 4 van dit besluit blijkt dat alle vier de gastransportnetten gelegen zijn op één of enkele deelgebieden van het terrein van Chemelot te Sittard-Geleen. De locatie van elk van de vier gastransportnetten is als volgt geografisch afgebakend:

- het gastransportnet verbonden met het gasontvangstation Z227: de deelgebieden Swentibold Noord en Swentibold Zuid zoals afgebeeld in bijlage 1 en 2 van dit besluit;
- het gastransportnet dat is verbonden met het gasontvangstation Z257: de deelgebieden Elzerheide, Kerensheide en Blekerveld zoals afgebeeld in bijlage 1 en 2 van dit besluit;
- het gastransportnet dat is verbonden met het gasontvangstation Z269: het deelgebied Elzerheide zoals afgebeeld in bijlage 1 en 2 van dit besluit; en
- het gastransportnet dat is verbonden met het gasontvangstation Z270: de deelgebieden Maurits I en II zoals afgebeeld in bijlage 1 en 2 van dit besluit.

40. Daarnaast blijkt dat er sprake is van een industriële locatie. ACM concludeert dat de aanvragen op dit punt voldoen aan de wet.
41. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet aanvrager beschikken over een gastransportnet waarop, blijkens artikel 1, eerste lid, onderdeel am, van de Gaswet niet meer dan 500 niet-huishoudelijke afnemers zijn aangesloten. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 4 van dit besluit blijkt dat er geen huishoudelijke afnemers op de gastransportnetten zijn aangesloten. ACM concludeert dat de aanvragen voldoen aan dit wettelijk vereiste van een GDS.
42. Uit de voorgaande randnummers blijkt dat er sprake is van vier gastransportnetten in de zin van de Gaswet, deze gastransportnetten geen onderdeel zijn van het landelijk gastransportnet, de gastransportnetten elk binnen een geografisch afgebakende industriële locatie liggen, er minder dan 500 afnemers op elk gastransportnet zijn aangesloten, en er geen huishoudelijke afnemers zijn aangesloten op de gastransportnetten. ACM stelt vast dat alle vier de gastransportnetten kwalificeren als afzonderlijke GDS-en.

5.2 Eisen aan aanvrager

43. Nu er sprake is van vier GDS-en in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel am, van de Gaswet, beoordeelt ACM, conform artikel 2a, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Gaswet, of aanvrager beschikt over de eigendom van deze GDS-en, geen netbeheerder is, en ook niet verbonden is met een netbeheerder in een groepsmaatschappij. ACM heeft dit beoordeeld op basis van de bij ACM bekende feiten en omstandigheden. ACM vat haar beoordeling samen aan het eind van deze paragraaf.

44. De aanhef van het eerste lid van artikel 2a van de Gaswet vereist dat aanvrager beschikt over de eigendom van het GDS waarvoor hij een ontheffing aanvraagt. Uit de in hoofdstuk 4 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden, leidt ACM af dat aanvrager beschikt over de eigendom van alle vier de GDS-en. Op grond van artikel 5:20, tweede lid, van het BW behoort de eigendom van het gastransportnet toe aan de bevoegde aanlegger dan wel diens rechtsopvolger. Ingevolge artikel 155a van de Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek kan degene die zich als eigenaar van het gastransportnet gedraagt, worden gezien als de bevoegde aanlegger hiervan. Aanvrager heeft door de geschiedenis van het industrieterrein te schetsen en het overleggen van de verklaring van de grondeigenaren en de Infrastructure utilisation agreement voldoende aangetoond dat hij zich als eigenaar gedraagt en derhalve de eigenaar is van de gastransportnetten. ACM neemt daarbij in ogenschouw dat er verder geen reden aanwezig is om aan te nemen dat aanvrager niet over de eigendom beschikt. ACM concludeert dat aanvrager beschikt over de eigendom van de GDS-en.
45. Op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel c, van de Gaswet mag aanvrager geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn. Aanvrager heeft verklaard geen netbeheerder en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden te zijn. Hij heeft dit genoegzaam aangetoond. Hiermee voldoet de aanvraag aan het criterium uit artikel 2a, eerste lid, onderdeel c, van de Gaswet.
46. Uit de voorgaande randnummers blijkt dat aanvrager eigenaar is van alle vier de GDS-en, geen netbeheerder is en niet in een groepsmaatschappij is verbonden met een netbeheerder. ACM stelt derhalve vast dat aanvrager voldoet aan de eisen in artikel 2a van de Gaswet.

5.3 Ontheffingsgronden

47. Nu er sprake is van vier GDS-en en aanvrager voldoet aan de wettelijke eisen, beoordeelt ACM ingevolge artikel 2a, eerste lid, onderdelen a en b, van de Gaswet op welke grond zij voor elk gastransportnet een ontheffing kan verlenen:
- De a-grond: het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van het GDS is om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd;
 - De b-grond: het GDS transporteert gas primair voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante bedrijven.
- Aanvrager doet, zo blijkt uit de verstrekte informatie, voor elk gastransportnet een beroep op de a-grond. ACM heeft daarom alleen deze grond beoordeeld.
48. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing op de a-grond dient te worden aangetoond dat het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van een GDS om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is. Blijkens de in hoofdstuk 4 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden, geldt voor elk gastransportnet dat er sprake is van met elkaar samenhangende bedrijfs- en productieprocessen door uitwisseling van grondstoffen, brandstoffen en restgasstromen, stoom en warmte. ACM is op basis daarvan van oordeel dat

de bedrijfs- en productieprocessen van de gebruikers van de GDS-en in voldoende mate zijn geïntegreerd voor toepassing van de a-grond. Daarbij is van belang dat deze bedrijfs- en productieprocessen ook voldoende zijn geïntegreerd met de energievoorziening, aangezien gas een belangrijke rol speelt in de productieprocessen van deze gebruikers (direct in geval van ammoniak, indirect via de productie van warmte en stoom) van de afnemers. Daarbij geldt dat de activiteiten die plaatsvinden op het Chemelot terrein als geheel vallen onder de werking van het BRZO. Dit betekent dat aanvrager verhoogde veiligheidseisen in acht moet nemen en hij verantwoordelijk is voor het veilig functioneren van de installaties op het industrieterrein, waaronder de gasleidingen. Om de op hem rustende veiligheidseisen ingevolge het BRZO te kunnen naleven, dient aanvrager het volledige beheer en onderhoud over alle gasleidingen te kunnen uitoefenen. Per gastransportnet hebben de betrokken afnemers dus een verweven productieproces dat een geïntegreerd stelsel vereist om specifieke veiligheidsredenen. ACM concludeert dat aanvrager hiermee gemotiveerd heeft aangetoond dat er per gastransportnet sprake is van een situatie als omschreven in artikel 2a, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet.

49. ACM concludeert op grond van het voorgaande dat alle vier de aanvragen voldoen aan de voorwaarden genoemd in de Gaswet. Er zijn verder geen feiten en omstandigheden bij ACM bekend die, ondanks dat wordt voldaan aan de voorwaarden, aan de verlening van een ontheffing in de weg staan. ACM honoreert elk van de vier aanvragen derhalve op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet.

6 Dictum

50. De Autoriteit Consument en Markt besluit op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet een ontheffing te verlenen van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen aan Geleen Utility Leidingen B.V. voor het gesloten distributiesysteem dat is verbonden met het gasontvangststation Z227 en dat is gelegen op de deelgebieden Swentibold Noord en Swentibold Zuid van het Chemelot terrein te Sittard-Geleen.
51. De Autoriteit Consument en Markt besluit op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet een ontheffing te verlenen van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen aan Geleen Utility Leidingen B.V. voor het gesloten distributiesysteem dat is verbonden met het gasontvangststation Z257 en dat is gelegen op de deelgebieden Elzerheide, Kerensheide en Blekerveld van het Chemelot terrein te Sittard-Geleen.
52. De Autoriteit Consument en Markt besluit op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet een ontheffing te verlenen van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen aan Geleen Utility Leidingen B.V. voor het gesloten distributiesysteem dat is verbonden met het gasontvangststation Z269 en dat is gelegen op het deelgebied Elzerheide van het Chemelot terrein te Sittard-Geleen.
53. De Autoriteit Consument en Markt besluit op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet een ontheffing te verlenen van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen aan Geleen Utility Leidingen B.V. voor het gesloten distributiesysteem dat is verbonden met het gasontvangststation Z269 en dat is gelegen op de deelgebieden Maurits I en II van het Chemelot terrein te Sittard-Geleen.
54. De ontheffingen worden verleend onder de volgende voorschriften:
- 1) Definities
Tenzij in deze voorschriften anders gedefinieerd, zijn de definities bij of krachtens de Gaswet van toepassing. In deze ontheffing en de daarop rustende voorschriften wordt verstaan onder:
 - a. Derdentoeegang: Het recht van een afnemer op keuzevrijheid van leverancier.
 - b. Switchverzoek: Het verzoek van een afnemer om van leverancier te wisselen.
 - c. Particuliere netbeheerder: Eigenaar van een gesloten distributiesysteem, waaraan krachtens artikel 2a van de Gaswet ontheffing is verleend.
 - 2) Wijzigingen in de ontheffing
Naam- en adreswijzigingen, alle wijzigingen met betrekking tot het net zoals eigendomswisselingen of wijzigingen in het aantal afnemers en alle andere wijzigingen die van invloed kunnen zijn op deze ontheffing worden uiterlijk vier weken voorafgaand aan de wijziging onverwijld door de particuliere netbeheerder schriftelijk aan de Autoriteit Consument en Markt gemeld.

3) Voorwaarden en tarieven

- a. De voorwaarden en tarieven waartegen de aansluiting en het transport van gas worden uitgevoerd door de particuliere netbeheerder worden op gepaste wijze vooraf bekendgemaakt aan de afnemers op zijn gastransportnet.
- b. De particuliere netbeheerder draagt er zorg voor dat de afnemers van zijn net te allen tijde transparante informatie kunnen verkrijgen over deze geldende tarieven en voorwaarden.
- c. Tevens draagt de particuliere netbeheerder er zorg voor dat al zijn afnemers een overzicht ontvangen waarop de tarieven overzichtelijk en begrijpelijk zijn gespecificeerd. Hierbij wordt in elk geval onderscheid gemaakt tussen de tarieven in verband met de aansluiting, het transport van gas en indien van toepassing de tarieven voor levering.

4) Veiligheid

De particuliere netbeheerder dient onverminderd het bepaalde in artikel 10 van de Gaswet ter waarborging van de veiligheid en de betrouwbaarheid van het gastransportnet te beschikken over:

- a. een onderhoudsplan met bijbehorende onderhoudsdienst;
- b. een storingsplan met bijbehorende storingsdienst;
- c. een calamiteitenplan met betrekking tot het gastransportnet en degenen die toegang hebben tot het gastransportnet hierover te instrueren;
- d. een investeringsplan waarvan een vervangingsplan onderdeel is;
- e. een bedrijfsmiddelenregister, dat een beschrijving bevat van alle verbindingen, leidingen en hulpmiddelen van het gastransportnet, aangeduid naar locatie, aard, type en overige relevante gegevens.

5) Derdentoeegang bij aansluitingen op het gastransportnet van GTS

- a. De particuliere netbeheerder waarborgt een systeem van derdentoegang door middel van zogenaamde suballocatie, waarbij de door of namens de afnemer op het gastransport gecontracteerde leverancier gas levert op de Shipper-code (EAN-code) van de Programma Verantwoordelijke-partij van de particuliere netbeheerder op het gastransportnet van GTS. De particuliere netbeheerder rekent met de afnemer op de aansluiting van de afnemer af op basis van de door deze afnemer met de leverancier overeengekomen baseload levering en het werkelijke verbruik;
- b. De particuliere netbeheerder dient binnen maximaal drie maanden na ontvangst van het eerste schriftelijke switchverzoek van de eerste afnemer die om derdentoegang verzoekt, zijn systemen en processen zodanig in te richten dat de switch van leverancier is gerealiseerd. De particuliere netbeheerder dient daarbij in ieder geval te beschikken over een aansluitingenregister in lijn met Hoofdstuk 2, paragraaf 1 van de Informatiecode Elektriciteit en Gas, waarbij in plaats van een EAN-code andere unieke codes wordt toegekend aan de aansluitingen van de afnemers op het gastransportnet;
- d. Volgende switchverzoeken dienen binnen een termijn van vijf werkdagen te worden afgehandeld, indien de switchdatum die de afnemer met de leverancier is overeengekomen daartoe noodzaakt;

- e. Indien het switchverzoek niet binnen een termijn van vijf werkdagen kan worden uitgevoerd, omdat de afnemer de voor de switch benodigde gegevens niet volledig of niet tijdig heeft overgelegd, dan stelt de particuliere netbeheerder de leverancier en de afnemer hiervan schriftelijk en onder opgaaf van redenen in kennis.

6) Kosten leverancierswissel

In het geval dat een afnemer van het gastransportnet waarvoor ontheffing is verleend van leverancier wisselt, brengt de particuliere netbeheerder voor deze switch geen kosten in rekening, behoudens voor zover de Gaswet daarin voorziet.

7) Meetverantwoordelijkheid

De particuliere netbeheerder is niet verantwoordelijk voor het inrichten van de meetverantwoordelijkheid, indien dit vereist is voor het wisselen van leverancier door een afnemer van het net waarvoor ontheffing is verleend.

8) Duur ontheffing

Deze ontheffing vervalt na tien jaar vanaf het moment van bekendmaking van het besluit tot verlening van de ontheffing.

55. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts publiceert de Autoriteit Consument en Markt dit besluit op de internetpagina van de Autoriteit Consument en Markt.

Den Haag,

Datum:

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

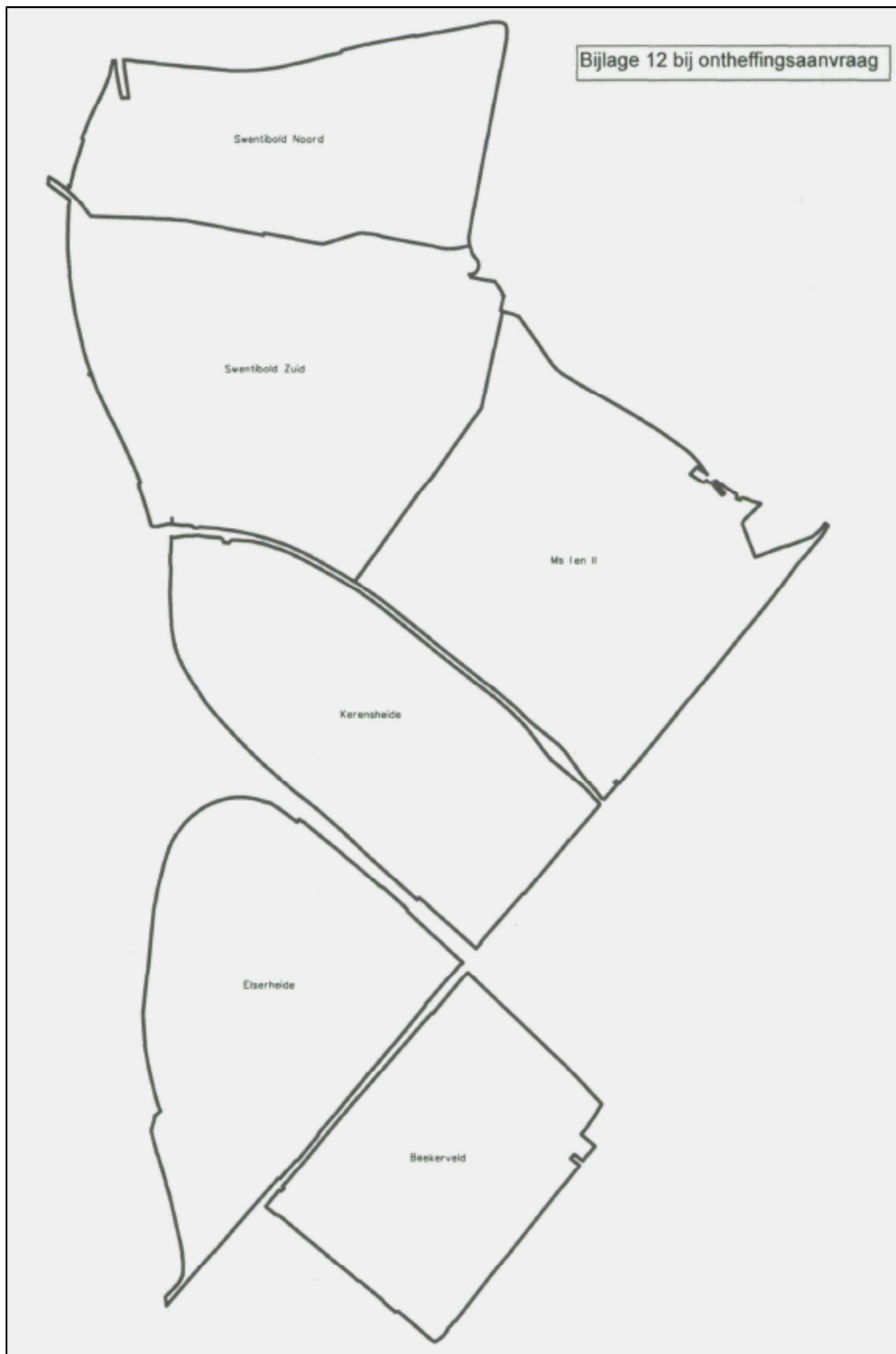
dr. F.J.H. Don
bestuurslid

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na bekendmaking beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA, 's-Gravenhage.

20/32

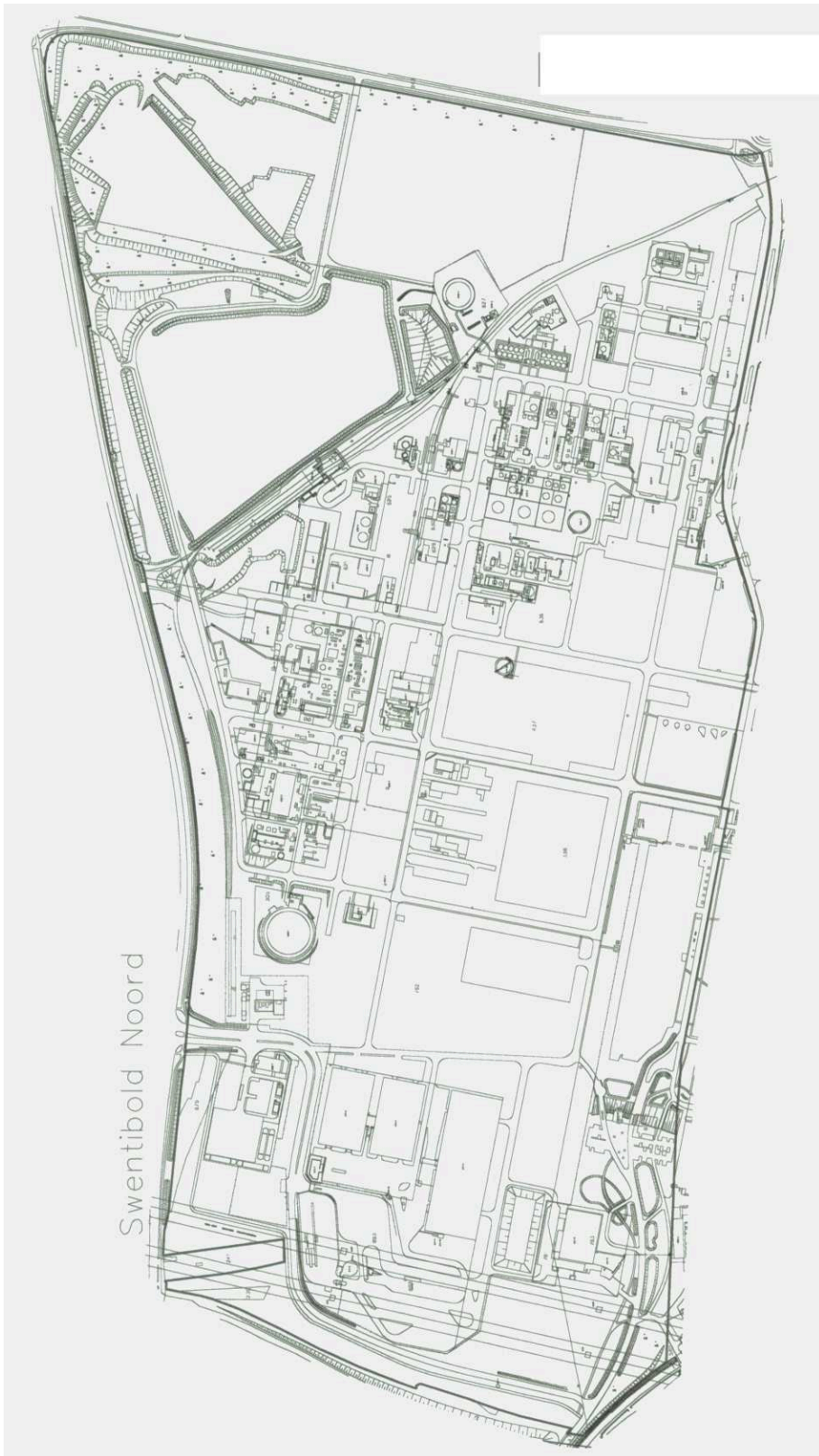

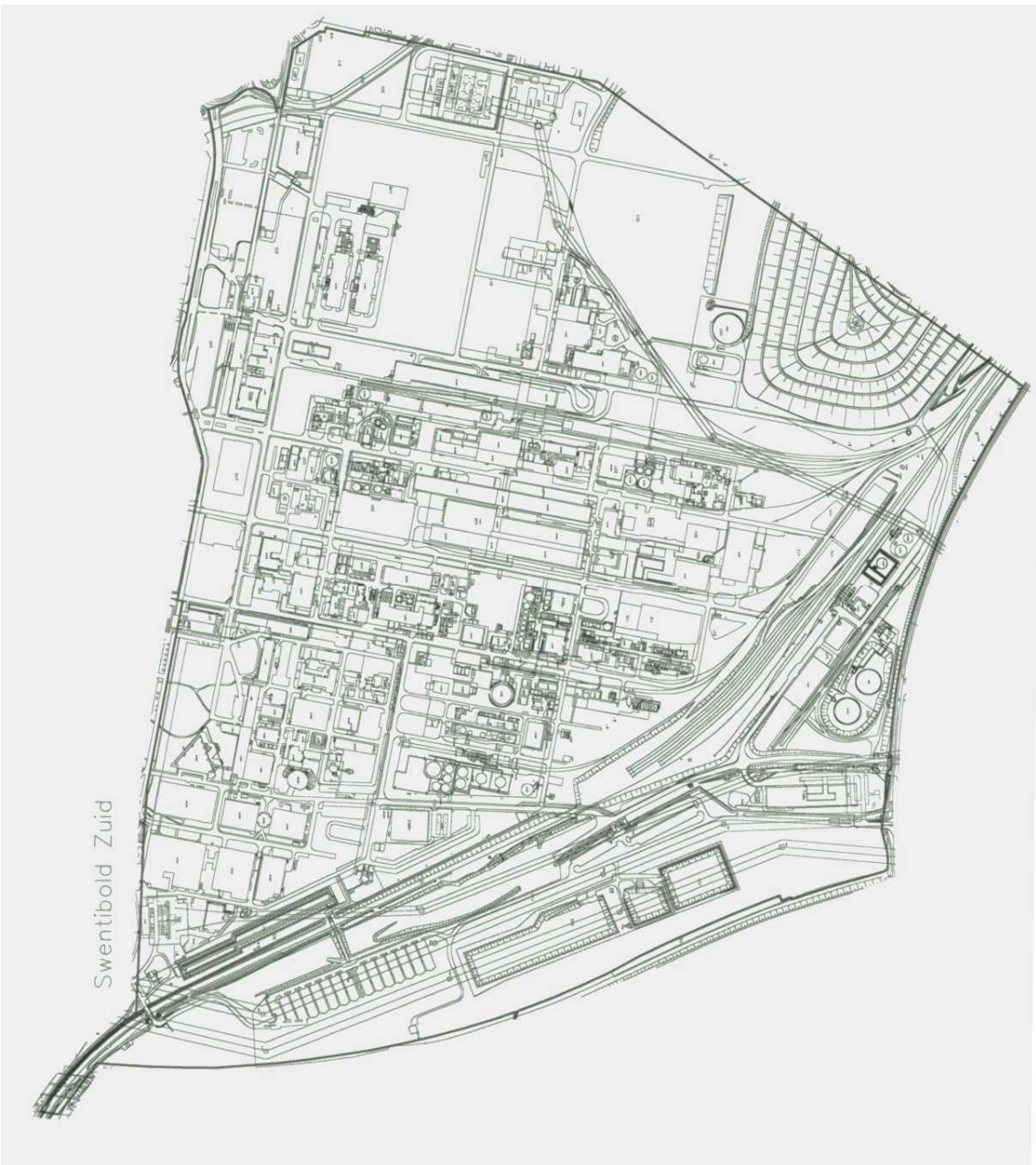
Bijlage 1 – Overzichtskaart van het Chemelot terrein

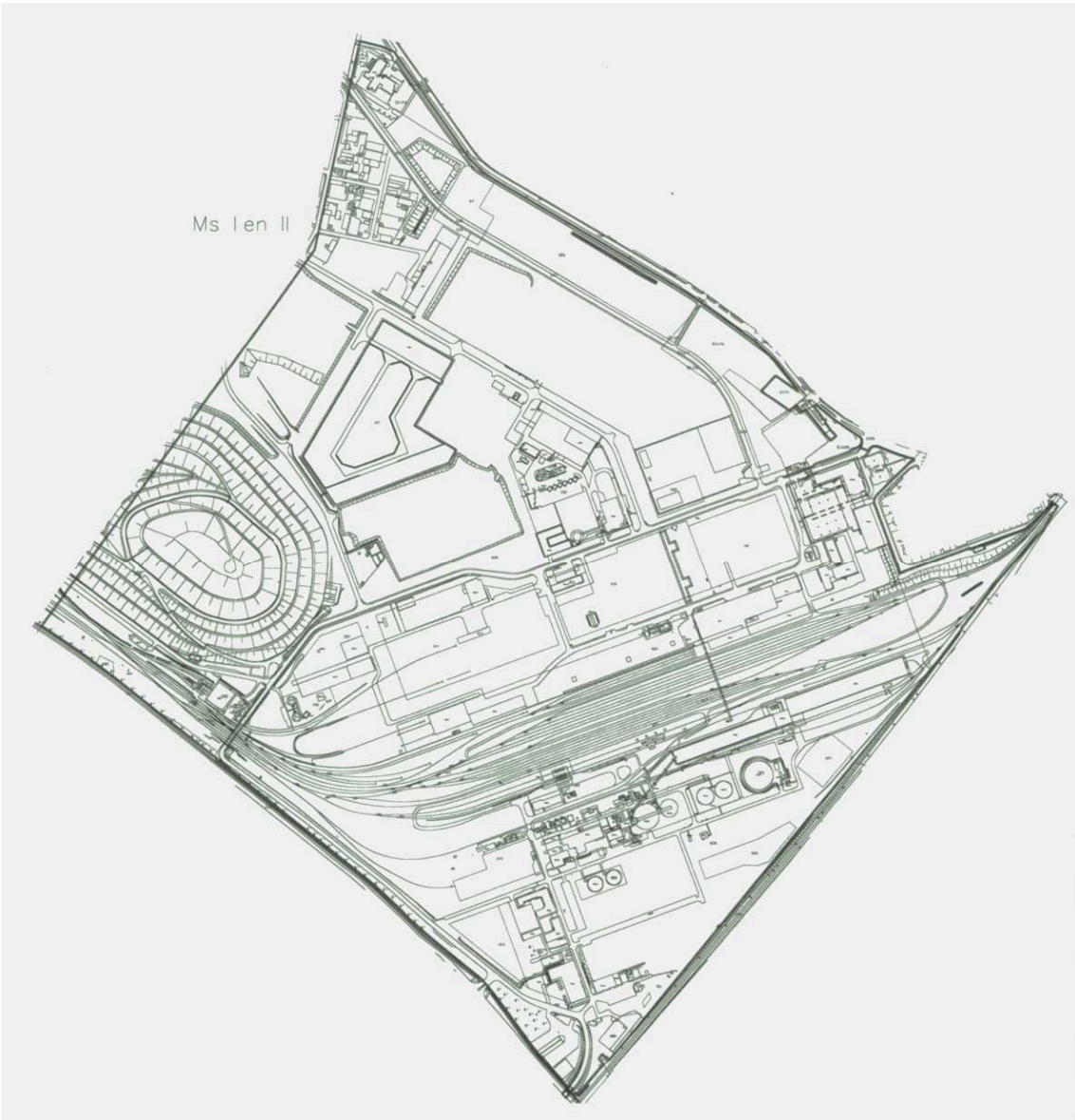

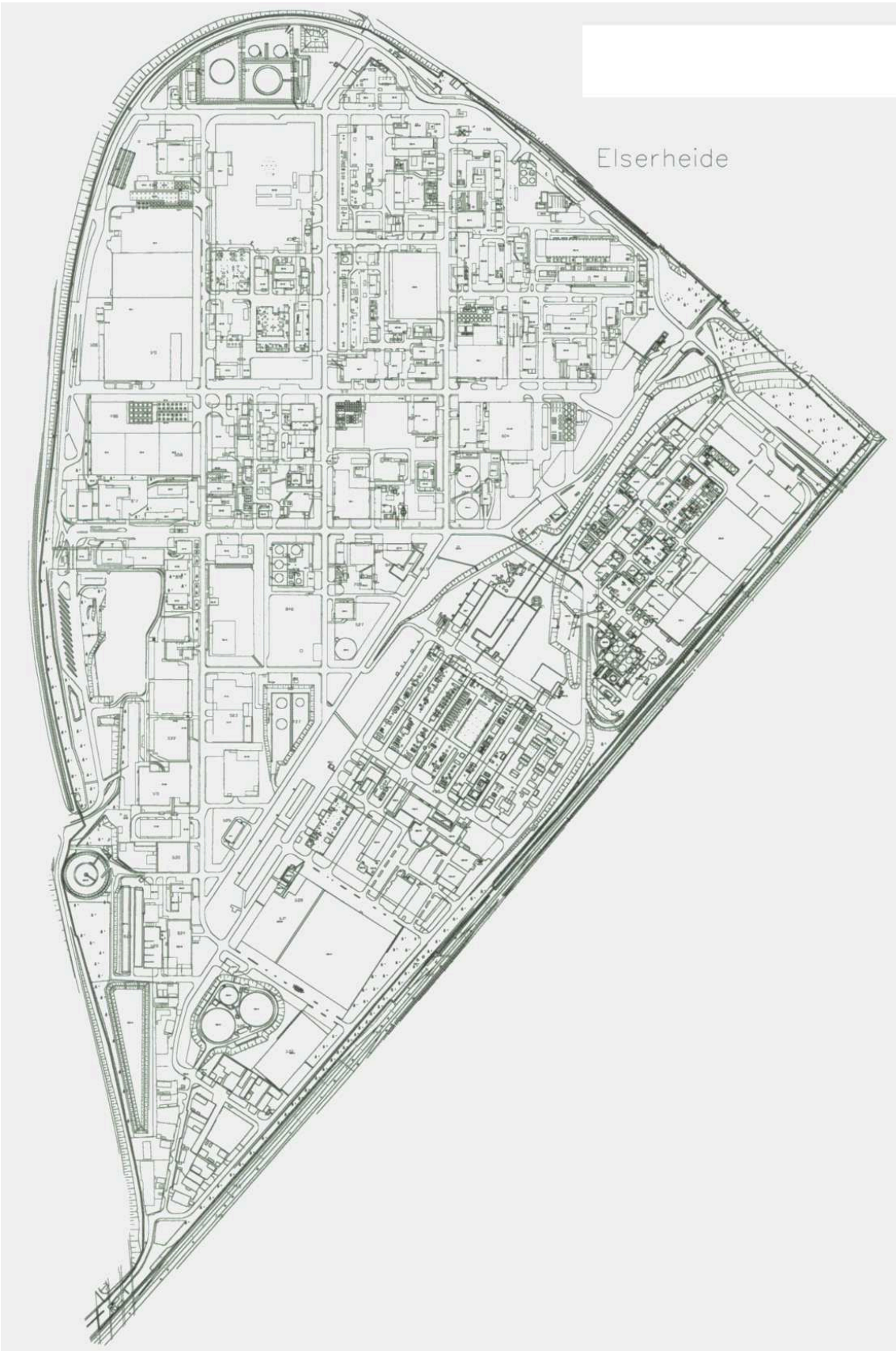

Bijlage 2 – Kadastrale kaarten van de deelgebieden Chemelot

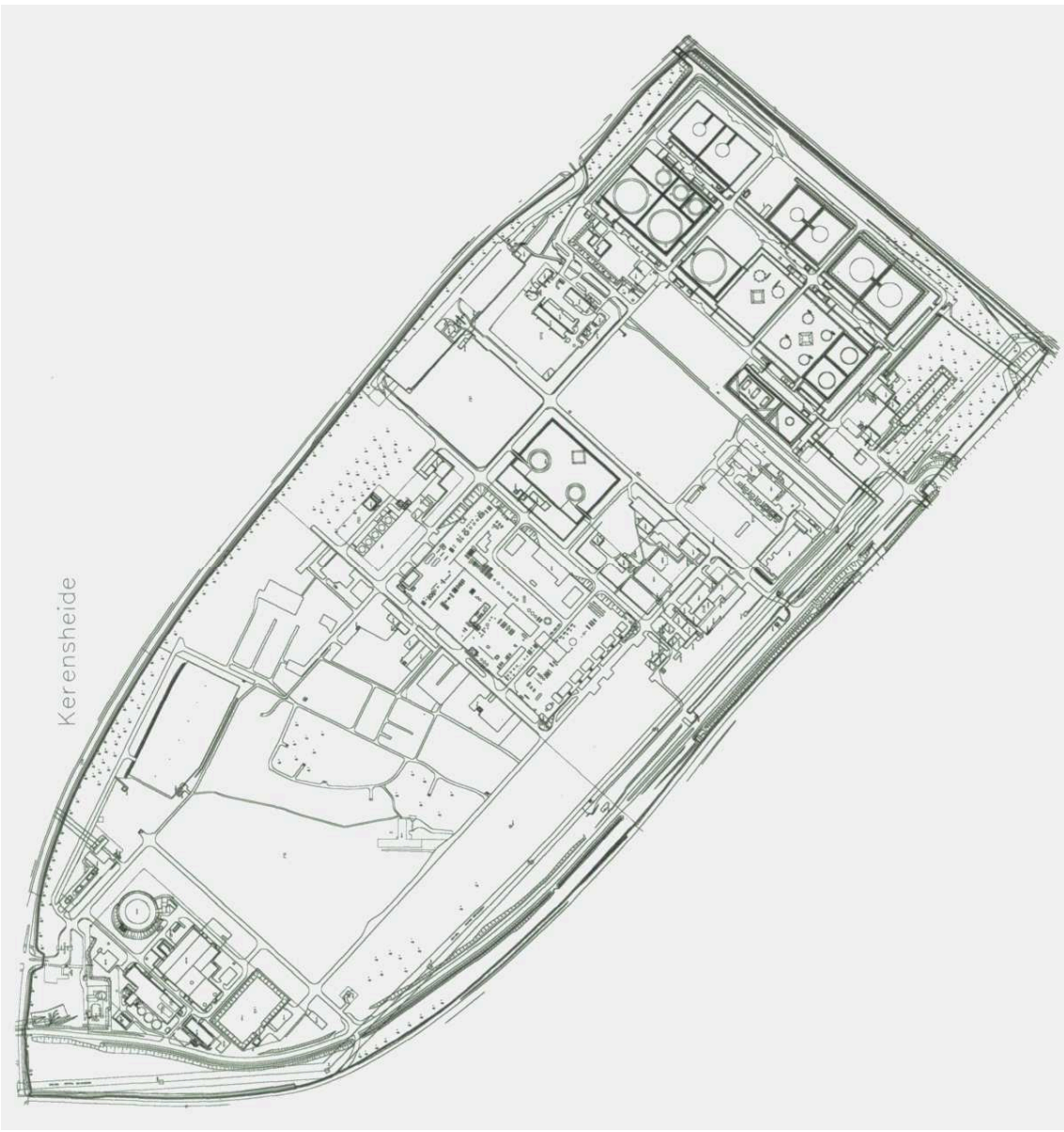

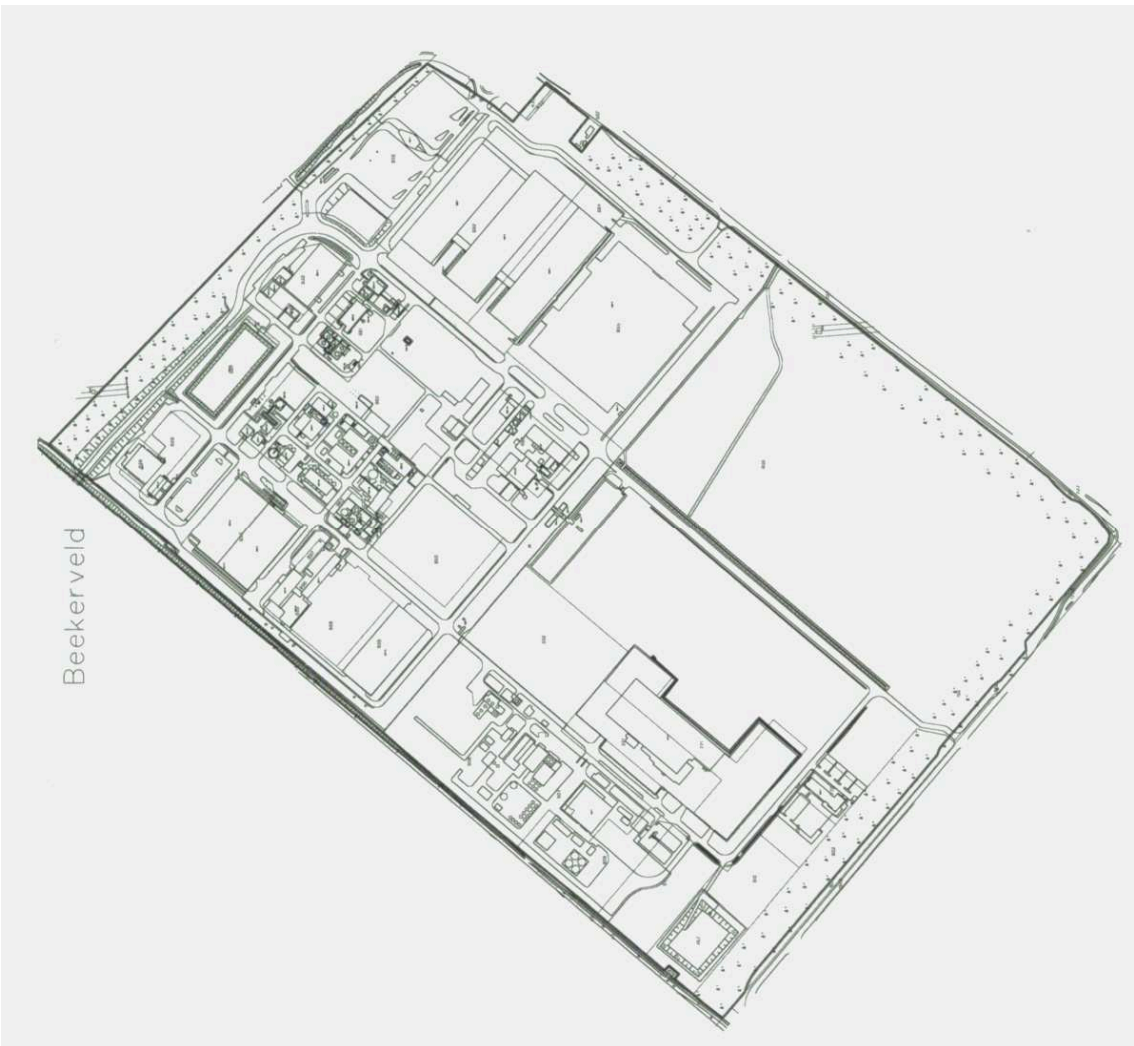

25/32

27/32

Bijlage 3 – Toelichting op ontheffingvoorschriften

1. Op grond van het bepaalde in artikel 2a van de Gaswet kunnen aan een ontheffing voorschriften en beperkingen worden verbonden met betrekking tot het verlenen van een ontheffing voor de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) heeft hiertoe diverse voorschriften en één beperking opgesteld, die in beginsel aan alle ontheffingen worden verbonden. Deze voorschriften dienen onder meer dertoegang, veiligheid en transportzekerheid, en het hanteren van non-discriminatoire tarieven te bewerkstelligen en te waarborgen. De voorschriften bevatten minimale noodzakelijke vereisten die recht doen aan de belangen van de afnemers op het particuliere net zonder dat daarbij onevenredige inspanningen en investeringen van de particuliere netbeheerder worden verlangd voor het uitvoeren van deze voorschriften.
2. ACM heeft definities en eisen die rechtstreeks uit de wet voortvloeien, zoals de aansluitplicht voor de particuliere netbeheerder, niet herhaald in de voorschriften. De door ACM opgestelde voorschriften vullen enkel de regelgeving aan, daar waar de wetgever dat eist.
3. Voor een goede uitvoering van deze voorschriften en om duidelijkheid te bieden aan de afnemers op een particulier net en de neteigenaar acht ACM het van belang om daar waar nodig de voorschriften toe te lichten. Hieronder zal een aantal voorschriften dan wel onderdelen van voorschriften nader worden toegelicht.

Voorschrift 2

4. Tot 20 juli 2012 was het ontheffingsstelsel ingericht vanuit de gedachte dat de particuliere netbeheerder zelf in de gelegenheid moest worden gesteld om zijn net zo doelmatig mogelijk in te richten. De ontheffing ontsloeg de houder van verplichtingen in de Gaswet, tenzij deze uitdrukkelijk van toepassing waren verklaard.
5. Vanaf 20 juli 2012 geldt een stelsel dat als 'netbeheerder light' kan worden omschreven. De particuliere netbeheerder heeft derhalve dezelfde rechten en plichten als een netbeheerder op een openbaar net, tenzij de wetgeving hem daarvan uitzondert. Dit brengt met zich mee dat de administratieve eisen voor de particuliere netbeheerder toenemen. Derhalve moet ACM tijdig op de hoogte zijn van eventuele wijzigingen op een net ten einde te kunnen controleren dat een verleende ontheffing in overeenstemming blijft met de toepasselijke wet- en regelgeving, inclusief de codes. Illustratief hierbij is het nieuwe wettelijke vereiste van de aansluitplicht voor de particuliere netbeheerder. Alle afnemers op de afgebakende locatie van een particulier net die daarom verzoeken moeten in beginsel aangesloten worden. Tot 20 juli 2012 was het niet in alle gevallen noodzakelijk dat de Raad van Bestuur van de NMa, de rechtsvoorganger van ACM, bekend was met alle afnemers op een particulier net. Vandaar dat het nieuwe voorschrift 2 op dit punt gewijzigd is.

6. De belangrijkste wijziging is dat ACM voortaan vier weken vooraf schriftelijk op de hoogte gesteld moet worden van eventuele wijzigingen, teneinde zo goed mogelijk de eventuele wijzigingen te kunnen toetsen.
7. Niet elke aangemelde wijziging op het net zal leiden tot aanpassing van de ontheffing, alleen wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de reden tot ontheffing verlening zullen tot wijziging leiden. Bekende voorbeelden die kunnen nopen tot aanpassing van de ontheffing is de uitbreiding van het net op een naastgelegen geografische locatie, verandering in het percentage verbruik door de eigenaar of verwante bedrijven zoals vereist op grond van het b-criterium van het eerste lid van artikel 2a van de Gaswet, of wijziging in het aantal aangeslotenen.

Voorschrift 3

8. Voorschrift 3 schrijft voor dat de voorwaarden en tarieven die de particuliere netbeheerder hanteert op gepaste wijze bekend worden gemaakt aan zijn afnemers. Zowel de ontheffing met de daaraan verbonden voorschriften als de gehanteerde voorwaarden en tarieven zijn immers van invloed op de rechtspositie van de afnemers. ACM laat het aan de particuliere netbeheerder over hoe de bekendmaking plaatsvindt, zolang deze maar vooraf voldoende kenbaar zijn voor de betreffende afnemers. Gedacht kan worden aan bekendmaking door middel van schriftelijke overeenkomst of via publicatie op internet.

Voorschrift 4

9. De particuliere netbeheerder wordt in dit voorschrift een aantal algemene verplichtingen opgelegd om zijn elektriciteitsnet of gastransportnet in werking te hebben en te onderhouden, de veiligheid en betrouwbaarheid van de netten en van het transport van elektriciteit over het net op de meest doelmatige wijze te waarborgen, de veiligheid te bevorderen bij het gebruik van toestellen en installaties die elektriciteit of gas verbruiken. Het is in beginsel aan de particuliere netbeheerder om invulling te geven aan deze verplichtingen op de wijze die hij het meest passend acht bij de eigenschappen van het net, het beheer daarvan en zijn bedrijfsvoering, daarbij rekening houdend met de bedrijfsprocessen van de afnemers.
10. Dit voorschrift is uitgebreid met een aantal vereisten als een onderhoudsplan, storingsplan en calamiteitenplan met daaraan gekoppelde vereisten. De particuliere netten zijn als groep te divers om daarvoor algemeen verbindende voorschriften omtrent veiligheid vast te stellen. Het gaat namelijk om een grote verscheidenheid aan ondernemingen, commerciële en niet-commerciële dienstverleners, zoals petrochemische industrie, windparken, spoorwegstations en zorginstellingen. In plaats daarvan schrijft ACM een aantal minimum eisen voor waarmee de particuliere netbeheerder kan waarborgen dat zijn net voldoet aan de algemene vereisten voor veiligheid. ACM gaat daarbij uit van het principe dat de veiligheid op het net het beste kan worden gewaarborgd door de betrouwbaarheid van het net te vergroten. Dit voorkomt dat eventueel potentieel gevaarlijke situaties kunnen ontstaan.

11. ACM eist daarom dat de particuliere netbeheerder voortaan een onderhoudsplan heeft waarin niet alleen is aangegeven hoe vaak en waarop er onderhoud wordt gepleegd, maar ook wat het inspectiebeleid is.
12. Om dezelfde reden dient er ook een storingsplan te zijn dat aangeeft wie wanneer optreedt, zodat er geen misverstand kan zijn wie het storingswerkzaamheden uit zal voeren in geval van calamiteiten.
13. De verplichting tot het opstellen van een calamiteitenplan is door ACM ingevoerd omdat gebleken is dat ondernemingen en instellingen doorgaans wel beschikken over een calamiteitenplan, maar dat dit niet altijd is toegesneden op situaties die vallen onder de Gaswet.
14. Tevens dient een investeringsplan aanwezig te zijn met een vervangingsplan. ACM zal niet zelf de criteria in deze plannen toetsen, maar wel dat men erover beschikt en er naar handelt.
15. Tot slot is verplicht gesteld dat men beschikt over een bedrijfsmiddelenregister, zodat beter inzichtelijk is wat de staat is van het netwerk en bepaald kan worden wanneer bijvoorbeeld onderhoud of vervanging vereist is.

Voorschrift 5

16. Indien een particulier net is aangesloten op het regionale gastransportnet of indien een particulier niet als direct aangeslotene is aangesloten op het gastransportnet van GTS dan kan de particuliere netbeheerder alleen maar door middel van suballocatie derdentoegang faciliteren. Om ervoor te zorgen dat een afnemer in deze situaties op gelijke wijze wordt behandeld als een afnemer die is aangesloten op een particulier net dat als regionaal net op het gastransportnet van GTS is aangesloten wordt er in het hiervoor opgestelde voorschrift 5 zoveel mogelijk aangesloten bij de Allocatievoorwaarden Gas en de Informatiecode Elektriciteit en Gas.
17. Voorschrift 5 schrijft voor dat indien voor de eerste keer op particulier net een afnemer van leverancier wil wisselen, een termijn van maximaal drie maanden geldt. Enerzijds heeft de afnemer op een particulier net dat daarom verzoekt recht op een realisatie van derdentoegang binnen een bepaalde termijn. Anderzijds moet vaak nog de nodige aanpassingen aan het net worden verricht en systemen worden geïnstalleerd om aan een eerste switchverzoek invulling te kunnen geven. Vandaar dat in voorschrift 5 is bepaald dat dit binnen drie maanden na ontvangst van het eerste schriftelijke switchverzoek moet gebeuren. Over het algemeen kunnen de aanpassingen of de installatie van systemen en de uiteindelijke switch worden uitgevoerd binnen een kortere termijn dan drie maanden. De particuliere netbeheerder mag een langere termijn dan drie maanden voor het afhandelen van het eerste switchverzoek hanteren, mits hij hierover met de afnemer schriftelijk overeenstemming heeft bereikt.

18. Indien eenmaal de eerste switch is gerealiseerd, mag ervan worden uitgegaan dat in ieder geval de nodige basisvoorzieningen zijn aangebracht, zodat opvolgende switchverzoeken van dezelfde afnemer veel sneller kunnen worden afgehandeld dan het eerste switchverzoek. Indien de particuliere netbeheerder de systemen heeft ingevoerd ten behoeve van een reguliere afhandeling van switchverzoeken, kunnen volgende verzoeken daarom worden afgehandeld overeenkomstig de voor openbare netbeheerders geldende termijnen en procedures, zoals omschreven in de Informatiecode Elektriciteit en Gas.

Voorschrift 6

19. Om het recht op derdentoegang te waarborgen, is het noodzakelijk dat er geen financiële belemmeringen worden opgeworpen door de particuliere netbeheerder. Ook op het openbare net geldt immers dat het uitvoeren van een switch gratis is. Vandaar dat op grond van voorschrift 6 geen kosten voor het uitvoeren van de switch in rekening mogen worden gebracht op een particulier net.

Voorschrift 7

20. Indien een afnemer op een particulier net switch en deelneemt aan het verkeer op het openbare net, dient deze te voldoen aan de regels die gelden op dat openbare net. Voor grootzakelijke afnemers geldt de verplichting om de meetverantwoordelijkheid in te richten. Dit kan betekenen dat deze afnemer een comptabele meetinstallatie moet aanschaffen en installeren. Deze kosten komen voor rekening van de afnemer die het switchverzoek heeft ingediend. Dit geldt ook voor alle andere kosten die ingeval van openbaar netbeheer normaliter voor rekening van de afnemers komen. Voorschrift 7 beoogt geen van het reguliere netbeheer afwijkende situatie in het leven te roepen en knoopt aan bij het in de Informatiecode Elektriciteit en Gas voorgeschreven principe dat het berichtenverkeer dat geldt voor grootzakelijke afnemers van toepassing is op particuliere netten. Dit geldt ook indien er een enkele huishoudelijke afnemer aangesloten is op een particulier net. Dit laatste is namelijk op grond van de wet toegestaan indien de huishoudelijke afnemer bijvoorbeeld in dienstbetrekking is bij de particuliere netbeheerder. Het gaat dan om onder andere dienstwoningen van portiers of ander ondersteunend personeel.

Voorschrift 8

21. ACM schrijft voor dat een ontheffing na 10 jaar vervalt. Hiermee knoopt ACM aan bij andere ontheffingsstelsels, alsmede het gegeven dat een aanwijzing van een netbeheerder voor het openbare net evenzeer slechts 10 jaar geldig is. Dit betekent niet dat na 10 jaar de ontheffing niet meer aan de oorspronkelijke aanvrager verleend kan worden. Indien er behoefte is aan verlenging dient voordat de termijn van 10 jaar afloopt tijdig een nieuwe aanvraag te worden ingediend.
22. Indien niet tijdig verlenging wordt aangevraagd herleeft de plicht om een openbare netbeheerder aan te wijzen en kan de Minister van Economische Zaken na vier weken zelf een netbeheerder aanwijzen voor het betreffende net.

